

СТИЛІСТИЧНІ ТА АРХІТЕКТУРНО-КОНСТРУКТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРОЛІВСЬКОГО ВИСТАВКОВОГО ЦЕНТРУ В МЕЛЬБУРНІ

Письмак Ю.О., дійсний член Інженерної академії України,
приват-доцент
(кафедра архітектурних конструкцій)

У 1879 р. в Сіднеї (столиці австралійського штату Новий Південний Уельс) проходила Міжнародна виставка, яка привабила дуже велику кількість відвідувачів. Потім експонати з Сіднея переїхали до Мельбурну (столиці штату Вікторія) для участі у Восьмій Всесвітній виставці 1880 р. Всесвітню виставку 1880 р. у Мельбурні відвідали 1459000 чоловік. Ця виставка тривала вісім місяців. Вона стала першою Всесвітньою виставкою у Південній півкулі. Виставковий центр у Мельбурні був збудований до 1880 року за проектом архітектора Джозефа Ріда (Joseph Reed) (бл.1823-1890). Цей архітектор у 1853 р. прибув до Мельбурну з Англії і, у віці 30 років, розпочав в Австралії свою архітектурну практику. Будівля Королівського виставкового центру (Royal Exhibition Building), що збереглася до наших днів, є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (№ 1131). На особливу увагу заслуговує Велика зала Виставкового центру, площею понад 12 000 м² та оригінальна конструкція її великопролітного покриття. Арки ламаного обрису (що складаються з п'яти частин кожна) із затяжками підтримують гігантські крокви, що формують двосхилий дах. У такому архітектурно-конструктивному рішенні відбилися і досягнення передової інженерної думки того часу, і багатолітній досвід та традиції британської архітектури. На думку ряду дослідників, прообразом купола будівлі Виставкового центру в Мельбурні послужив купол собору Санта Марія дель Фйоре у Флоренції, створений архітектором Філіппе Брунеллескі. Екстер'єр розкішної будівлі Виставкового центру у Мельбурні прикрашають численні вази-урни. На думку істориків архітектури, у вигляді Мельбурнського Виставкового центру поєдналися риси та елементи романського, візантійського та ломбардійського зодчества, а також італійського Ренесансу. Такий набір характеризує стилістику будівлі як еkleктику. Ця будівля заслуговує на особливу увагу ще й тому, що саме в ній в 1901 р. проголосили незалежність Австралії. Архітектор Джозеф Рід зробив помітний внесок у кам'яний літопис Мельбурна. За його проектами у цьому місті були також збудовані будівлі Державної бібліотеки та Міської зали.